

ובחימ דף ל' עמוד א תלמוד בבבלי המבוואר "שפה ברורה – עוז והדר" (לימ' ראשון)

שנאמר 'והק��רבי' הכוונה לקבלת הדם שהוא העובדה שלאחר השחיטה, בולם, מובודה 'קְפָלָה' ואילך נאמרה מצות 'בחינה', ומכך שלא הוכחה בתחולת הפסוק, לגבי השחיטה, ל'ימר' ה'מקומו', כיון שהם פסולים לעובדה זו של קבלת הדם במחשבת 'חוין' לשחטו, כיוון שהם פסולים לעובדה זו של נטול הקרבן במחשבתם, אלא אם יש – אם נשאר בצד מהר' הנגפּש – דם שהנפש יוצאת בו שהוא הדם הכהר לוריקה (להלן לה), יחויר הכהן תבשֶׁר ויקבל את הדם בכשרותו, וירקנו על המזבח.

המשנה מבארת את הדיון באופן שתחילה וסיום העבודה היו בכשרותו, ובאמצע הפסיק הפטול: קיבל חפץ את הדם במחשבת 'חוין' לא נטול הקרבן בצד, אלא יחויר הפסיק את הדם לבשר לפסול, אין הדם גובל בצד כשר את הדם בימינו וירקנו הכהר על גבי המזבח. וכן אם קיבל בצד כשר את הדם רק בימינו, ועובדה נעשית רק בימינו, ניתן ל'שמאל', אינו ביד ימינו, בדין, שעובדה נעשית רק בימינו ויליכנו למחבתה. וכן אם קיבל נטול בצד, אלא יחויר את הדם לימינו ויליכנו למחבתה. וכן אם קיבל בבל' קושך בדין וthon – ושפכו לבלי חול, ויחoir לבלי קרש. וכן אם נשפק הדם מן קבלי על הרצפה, ואספּו מחרצפה, בשאר.

המשנה מבארת את הדיון באופן שורק הפסיק את הדם שלא במקומות הזריקה: בדין – ורק אחד מהפסולים את הדם על גביה הכבש, שכן הזריקה בשרה שם, וכן אם ורקו על המזבח עצמו שלא בצד הזריקת רקבן, והוא נטה את הזריקת רקבן שדרינו לו רוקן בUMBRA הזריקת רקבן שדרינו ורקו למיטה, וכן דם של קרבן שדרינו ורקו במזבח החיצון למיטה' למלעל' למיטה – וכן דם של קרבן שדרינו ורקו למיטה' לא ישנותן למלעל' למיטה, וכן אם נתן את ה'ערתן' בפּנים' בחוץ – ורק דם שדרינו את ה'ערתן' בחוץ, על מזבח הפּנים, ורקו על מזבח החיצון, וכן אם נתן את ה'ערתן' בחוץ, בפּנים, אף על פי של זריקה זו פסולה, אין הקרבן נטול בצד, ואם יש – אם עדין נשאר בצד מהר' הנגפּש, יחויר הפשׁר ויקבל.

גמורא

שנינו במשנה: 'כל הפסולים ששחטו שחייטן כשרה'. הגמורא מקשה סתירה בין משנינו לברייתא. מקשה הגמורא: מלשון המשנה 'שחטתו', משמע שרך בדיעבד – שכבר שחטו אין – כן, הקרבן כשר, אבל לבתיחה לא ישותו, שאם היה מותר לדם לשחוט לבתיחה והיה דמותה אומרת 'לטמא' ורקיתו – לבתיחה והיתה המשנה אומרת 'לטמא' ובilateral הטענה בבריתא, שם הובא מקור הדיון שתחיטה בשרה בפסולים, וכך שנינו בה, נאמר בתרור לגבי קרבן עליה וירקו – וקשה על כך מה שנינו בבריתא, שמה שחברת קרבן עליה וירקו – נטה את בון הבקיר לפני ה', וכך שלא נאמר 'שחטו הכהן' יש בשרה בפסולים, וכך שנינו בה, נאמר בתרור לגבי קרבן עליה וירקו – וזה שוחט את בון הבקיר לפני ה', וכי מלאן באתה – וכוי אתה אומר 'שחטו הכהן' – ולמודו שתחיטה בז' בשרה, שתחיטה בשרה בז' ובנשים ובבגדים ובטמאים, ואילו בקדושים קדושים. ממשיכה הבריתא ואומרת: או אין – שמא יינו – וזה הפסיק עוסק בז' ברכ' בפּחים. תמהה הבריתא: אמ' – וכי אתה אומר שיש לפרש שוחט ה'ז' ברכ' בכהן, וכי פלאן באתה – מהיין לך למדוד ולהעריך בחונה, הרי לא הוחර כלל בדין בחונה. מшибה הבריתא: אכן יש למדוד ולפרש לך, מפלל שאמ' – מזור שהפסק כל ולמודו 'אלה ובעניך אתק' תשמרו את בחונתך לבל דבר ה'פּזובן' (נזכר בז') שמפסק זה לומדים שעבודת המזבח אינה כשרה אלא בכהנים, יכול הייתי לומר שאם בשהיטה יש צורך בחונה, שאף היא בכלל עובדות המזבח, ת'מודד לזרם – ולומדת הבריתא את הדיון מדרשה אחרת, נאמר (ירקאו א'ז) 'וישחט את בון הבקיר לפני ה' ותקיריבו וגוי בני אהרן הבפּחים את הדם, ומה

הוא, ואיך ידרחה עשה של פסח, את העשה של ביתו הטמא למקדש.
 מתרצת הגמרא: אמר ליה עולא לר' הושעיא, מטניך – ממשאר
 שבאת להכבר עלי, אכבייד עלי, כלומר מהבריתא שהבאת
 להקשות עלי, יש לדוחות קושייך. שהרי הבריתא עוסקת במיצורע,
 ושבאי – שונה הוא דין המוציא, שגיררת הכתוב חיה להתריך לו
 להבנין ידו לעזרה אף על פי שהחוכרם כיפורים הוא, ואיסור לו ליבנס
 לעזרה, והואיל והותר נצירתו – לפי שהותר לו אישור הבנתה הדיר
 שמהמת טומאה עצרו לצורך מון הבנות, שהרי הוא עדין
 מחוכרם כיפורים ויש עונש ברת לבנותו ולעזרה, הותר לקירוי –
 הותר לו גם אישור הבנתה הדיר שמהמת טומאת קרי, לצורך מון
 הבנות.
 הגמרא דנה בחידושו של עולא, שהשתורה התירה אישור אחד
 באומן מיטים, התריה גם אם ישנו אישור אחר שהצרכך עמו: אמר רב
 יוסף, קסביר עלי – מדובר עולא שאמר 'הואיל והותר לערתו
 הותר לקירוי' יש לממוד דין נסף, נאמרה הלכה בפרק פסח, שאם
 רובי ישראלי טמאים בטומאות מת, מקרים את הפסח בטומאה, אבל
 אם הם טמאים בטומאות זב, אין טומאות נדחתית ואין הפסח קרב. ולפי
 דברי עולא, אם רובן של ישראל היו טמאים בערב הפסח טומאות
 זבים, נגעשו בו ביום ולאחר שנטמאו בזביהם טמא מרים, הואיל
 והותר לו? טומאתן – בין שהותרה טומאות המת בכדי להקריב קרבן
 הפסח, הותר לזיבתן – הותרה גם טומאות זיבתם ויקריבו את הפסח.
 אבל דוחה את דין של רב יוסף: אמר ליה אבפי לר' יוסף, כי דמי
 – וכי דומה דין הדרינו של עולא, הרי באופן והדרעה תחילה
 טומאות זבה, שלא הותרה כדי להקריב את הפסח, ורק אחר כך
 ארירה טומאות מת שהותרה, ואם כן, טומאה – טומאות המת שבאה
 אחרונה, לאחר שכבר היו טמאים בזב, אישתראי – היא שהותרה,
 אבל טומאות זבה שבאה קודם, לא אישתראי – לא הותרה
 ובמקומה עמודת, ואין דומה למצורע שקדמה טומאות צרעו
 והותרה כבר, וכן של החירות אין טומאות הקרי שבאה אחר קר
 חמורה מטומאת הערעת כדי לאسرו, אבל כאן, שקדום נטמאו בזב
 ואין טומאות נדחתית, לא מועיל מה שנוספה עליהם טומאה כדי
 להתריך להם להקריב.
 המשיך אבי ואמיר ליה לר' יוסף, דלאה הבוי קאמיר מר – שמא גם
 בזבונך היה לאופן הזה, אם רובן של ישראל טמאים בערב
 הפסח, נגעשו אחר קר טמאים בטומאות זבים, הואיל והותר
 לטומאתן – לטומאות מת, שהיתה קודמת, הותר אף לטומאות
 זב, רוני וזה דומה יותר למצורע שראה קרי.
 אמר ליה רב יוסף לאבוי, אין – אכן רק התבוננות.
 ממשיך אבי ודוחה גם דין זה: אבפי לא דמי – עדין אין דין זה
 דומה למצורע שראה קרי, שהרי נצירע שמכניסו דיין לבנותו,
 חיתראי הוא – היתר גמור הויא, שרך גורה עליו התורה שיבנין דיין
 אף שהוא טמא, ובאופן זה נאמר הדין 'הואיל ואישתראי אישתראי'
 – הואיל והותרה טומאות ערעת לגורי, הותרה גם טומאות קריו, מה
 שאין כן טומאה – ציבור של טמאי מת שמקרים קרבן פסח, לא
 הותרה טומאות אלא דחויה תיא – הותר מפניהם הפסח
 בקשוי ולא גששית הדיחת גמורה, וצרכיה לרגע העץ, ואם כן יש
 לומר להא אישתראי – ודוקא לטומאות מת חלה הדחיה, אבל להא
 לא אישתראי – לטומאות זבה לא חלה הדחיה.
 הגמרא מביאה את דברי רבא שחולק ודוחה את חילוקו של אבי:
 אמר ליה רבא לאבוי, אדרבא, יאטבא מסתברא – מסתבר לנו ר' לוי
 להיפך, מצורע, דחויה הוא – שאיסורו הותר לגורי, יש לחולק
 על עולא לומר להא אישתראי ולהא לא אישתראי – רק לענן
 טומאות ערעת התורה להבנין, ולא לענן טומאות קרי, אבל
 אישור טומאה בפרק הבא בטומאה דחויה הוא, שלא הותרה
 הטומאה לגורי אלא רק נדחתת מפני מצות הקרבן, מה ל' –
 חד דחויה מה ל' שתי דחויה – אין חילוק בין דחויה של אישור אחד
 לדחיה שני איסורים.

הרי בסמיכת גפני בתיב 'לפניהם' ורש למדוד מכך שסמכה בשורה
 רק בטהורם, ואם כן מודיע יש צורך למדוד זאת בהיקש משחיטתה.
 מתרצת הגמרא: אין למדוד מהפסק שטמא אין יכול לסמן, שהרי
 אפשר דמעיל דחויה וסמייך – יכול הטמא לעמוד חזק לעזרה
 ולhabננס ידיו ולסמן ווסבור התנא שבאה במקצת אינה נשבת
 ביה האסורה).
 מתקשה הגמרא: אם כך, בשוחיטה גפני אין ראייה מהפסק 'לפניהם'
 שטמא פסול, שהרי אפשר דעביד – יכול הוא לעשות סבון איזופה,
 וימודד מוחוץ לעזרה, ושהוחיט בתוך העזרה, לפניהם. מתרצת הגמרא:
 לא מני – ברייתא זו כדעת מי היא שנייה, כדעת שמעון התני
 הייא, דתנייא בבריתא, כאמור בפסק (ויקרא א) 'וישחת את בן תפרק
 לפניהם', ומשמעו שroke בן הבקר ציריך להיות 'לפניהם', בעזרה, ולא
 – ואין צורר שהיא השוחט 'לפניהם', אלא יכול לעמוד חזק לעזרה.
 שמעון התני חולק ואומר, מני שחווי רני של שוחט 'לפניהם' מן
 הנשחת – מן הבבנה, בלבדו, שום השוחט צריך להיות בעזרה,
 תלמוד לומר 'ישחת את בן תפרק לפניהם', שהשוחט את בן
 תפרק הלא 'לפניהם', וזשוחט האמור בפסק שיזהו 'לפניהם' א' – אין
 הכוונה למשעה השחיטה, אלא שהאים השוחט יהיה 'לפניהם'.
 הגמרא מבארת את הדעה שהובאה לעיל (ג'), שבאה במקצת
 שמה ביאה: אמר עולא, אמר ריש לדורש, טמא שהבנין ידו לפניהם
 מן העזרה, לזכה, שנאמר (ויקרא יב ז) 'בבל קרע לא תנענו גנו' ואל
 המכקה לא תבא עד מלאת ימי טהרה, מקיש הכתוב ביה של טמא
 למقدس, לנטיעת טמא בקדשים, מה נגיעה בקדשים, שהרי סתם נגיעה
 מגוף של הטמא שמה נגיעה לעבר בעל עלא העשה, שהרי סתם נגיעה
 היא במקצת מגוף, אף ביה במקצת מגוף למקדש, שמה ביה
 שהטמא לוקה עלייה.
 הגמרא מקשה על דברי עולא מבריתא: אירוביה – הקשה רב
 הושניא לעולא, מהבריתא העוסקת במיצורע העומד ביום השמיינ
 לטהרטו, שהוא יום הבהיר קרבנותיו וצריך להכenis חלק מגופו
 לעזרה והינו העזרה הפנימית שהיא ממנה ידי ורגלו, וכך שנינו בה,
 האשם ומלוג השמן על תנוך אנו ובוגנות ידי ורגלו, וכך שנינו בה,
 מצורע שחל يوم השמיינ שלחו לתפקיד בערב הפסח, והוא קרי בו
 ביום, ובעל קרי אינו יכול להכנס להר הבית ושהוא ממנה לוייה,
 וטבל, אמרו חכמים אף על פי שאן טבול יום של טומאות
 קרי בנים להר הבית, ממש שדינו כוב שאסור לו להכנס גם למאה
 לוייה, ואף שטבל סובר התנא שטובל יום של זב דין כוב, מכל מקום
 טבול יום זה, שהוא גם מצורע של שלimenti שלו בערב פסח, בנים
 להר הבית לצורך מון הדם על הבבונות ושוכב להבבוניס ליה לעזרה
 לצורך מון הבבונות, כדי שייתחר מצערתו יוכבל לאכבל את פסחו
 בערב, והטעם שהותר לו להכנס להר הבית, לפי שטובל שבבוא
 עשה של הקרבת קרבן פסח, שיש בו ברת – שהנמנע מלקלימיו במזיד
 עונשו ברת, וידחה עשה של בנינת בעל קרי להר הבית, שאין בו
 ברת.
 ורבו יוחנן אמר – רב' יוחנן חולק וסובר שבר תורת – מדאוריתא,
 טוב יום מטומאת קרי, אפילו עשה אין בו שלא להבנין להר הבית,
 שנאמר (ה'יב כ) 'יעמיד והשפט בקהל יתורה וירושלם בבית ה'
 לפני החצר הדרשתה, והוא קניין להר הבית, ומאי – מודיע נCKER שמו
 חצר הדרשתה, אמר רב' יוחנן, לפני שחדשו ביה דברים (הרב) של
 הלכה, ובר אCKER, טבול יומם אל יבנום למחנה לוייה, הר' ישאי
 זה מדרבנן. ואף שבב איסור מזערתו במחנה לוייה, סובר רב' יוחנן
 שטובל יום של זב, אין כוב. אבל התנא בבריתא שסובר שעובר
 בעשה, סובר שטובל יום של זב, הר' והוא כוב.
 מסיים רב הושעיא את קשייתו: אין אמרת ביה במקצת שמה
 ביה – ואם תאמר שבאה במקצת נשבת לבאה ואסורה, הבי
 מעיל דחויה בבבונות – אין מצורע זה שהוא בעל קרי מכניס ידי
 לעזרה למתון בבבונות, הר' אידי ואידי – וזה והה, כלומר גם מצות
 אכילת הפסח וגם האיסור לטמא להבנין לעזרה, עשה שיש ב' ברת